

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 31. mája 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Kontrola koncentrácií podnikov – Nariadenie (ES) č. 139/2004 – Článok 7 ods. 1 – Vykonanie koncentrácie pred jej oznámením Európskej komisii a jej vyhlásením za zlučiteľnú so spoločným trhom – Zákaz – Rozsah – Pojem ‚koncentrácia‘ – Výpoveď zmluvy o spolupráci s treťou stranou jedným z podnikov, ktorý je účastníkom fúzie“

Vec C-633/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sø- og Handelsretten (Námorný a obchodný súd, Dánsko) z 25. novembra 2016 a doručený Súdnemu dvoru 7. decembra 2016, ktorý súvisí s konaním:

Ernst & Young P/S

proti

Konkurrencerådet,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda komory J. L. da Cruz Vilaça, sudcovia A. Tizzano (spravodajca), podpredseda Súdneho dvora, A. Borg Barthet, M. Berger a F. Biltgen,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. novembra 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Ernst & Young P/S, v zastúpení: G. Holtsø a J. Plum, advokater,
- dánska vláda, v zastúpení: C. Thorning, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci J. Pinborg, advokat,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Conte a T. Vecchi, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci H. Peytz, advokat,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. januára 2018,

vydal tento

* Jazyk konania: dánčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi („nariadenie ES o fúziách“) (Ú. v. EÚ L 24, 2004, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci konania o žalobe o neplatnosť, podanej spoločnosťou Ernst & Young P/S na Sø- og Handelsretten (Námorný a obchodný súd, Dánsko) proti rozhodnutiu Konkurrencerådet (Rada pre hospodársku súťaž, Dánsko), ktorým sa konštatovalo, že spoločnosti Ernst & Young, Ernst & Young Europe LLP, Ernst & Young Godkendt Revisionsaktieselskab, Ernst & Young Global Limited a EYGS LLP (ďalej len spoločne „spoločnosti EY“) na jednej strane a spoločnosti KPMG Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, Komplementarselskabet af 1. januar 2009 Statsautoriseret Revisionsaktieselskab a KPMG Ejendomme Flintholm K/S (ďalej len spoločne „spoločnosti KPMG DK“) na druhej strane, porušili zákaz vykonania koncentrácie pred jej schválením Radou pre hospodársku súťaž (ďalej len „povinnosť pozastaviť vykonanie“) v súlade s § 12c ods. 5 konkurrencelov (dánsky zákon o hospodárskej súťaži).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 5, 6, 20 a 34 nariadenia č. 139/2004 sú formulované takto:
 - „(5) Malo by sa... zabezpečiť, aby proces reorganizácie trvalo nenarušil hospodársku súťaž. Právo spoločenstva musí preto obsahovať ustanovenia o takých formách koncentrácie, ktoré by mohli značne narušiť účinnú hospodársku súťaž na spoločnom trhu alebo na jeho podstatnej časti;
 - (6) preto je potrebný osobitný právny nástroj, ktorý umožní účinnú kontrolu všetkých koncentrácií z hľadiska ich vplyvu na štruktúru hospodárskej súťaže v spoločenstve a ktorý bude jediným právnym nástrojom uplatniteľným na takéto koncentrácie. ...

...

 - (20) je účelné definovať pojem koncentrácie takým spôsobom, aby zahŕňala činnosti vyvolávajúce trvalé zmeny kontroly účastníkov koncentrácie a tým aj štruktúry trhu. Preto je vhodné, aby predmetom tohto nariadenia boli aj všetky spoločné podniky, ktoré trvalo vykonávajú všetky funkcie samostatného hospodárskeho subjektu. Taktiež je vhodné, aby sa úzko súvisiace transakcie, ktoré sú uskutočnené za rovnakých podmienok, alebo ktoré majú formu niekoľkých transakcií s cennými papiermi uskutočnených v primerane krátkej lehote, považovali za jedinú koncentráciu;

...

 - (34) na zabezpečenie účinnej kontroly by podniky mali byť povinné vopred podať oznámenie o koncentrácii s významom pre celé spoločenstvo a to po uzatvorení zmluvy, uskutočnení verejnej ponuky alebo nadobudnutí kontrolného podielu. ... Vykonávanie koncentrácií by malo [byť] pozastavené až do prijatia konečného rozhodnutia Komisie. Na žiadosť účastníkov koncentrácie by však malo byť možné udeliť výnimku z tohto pozastavenia, pokiaľ je to vhodné. ...“

- 4 Článok 3 tohto nariadenia, nazvaný „Definícia koncentrácie“, v odsekoch 1 a 2 stanovuje:
- „1. Za vznik koncentrácie sa považuje, ak je trvalá zmena kontroly spôsobená:
- fúziou dvoch alebo viacerých predtým nezávislých podnikov alebo častí podnikov; [alebo]
 - získaním priamej alebo nepriamej kontroly nad celým alebo nad časťami jedného alebo viacerých ďalších podnikov jednou alebo viacerými osobami, ktoré už kontrolujú najmenej jeden podnik, alebo jedným alebo viacerými podnikmi, či už kúpou cenných papierov alebo aktív, Zmluvne alebo iným spôsobom.
2. Kontrola pozostáva z práv, zmlúv alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, ktoré samostatne alebo spoločne a vzhľadom na príslušné skutočnosti alebo právne predpisy dávajú možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv nad podnikom predovšetkým prostredníctvom:
- vlastníckych alebo užívacích práv ku všetkým aktívam podniku alebo ich časti;
 - práv alebo zmlúv, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podniku.“
- 5 Článok 4 uvedeného nariadenia, nazvaný „Predbežné oznamovanie koncentrácií a postúpenie pred oznámením na žiadosť oznamujúcich osôb“, v odseku 1 prvom pododseku stanovuje:
- „Koncentrácie s významom pre celé spoločenstvo definované v tomto nariadení sa oznámia Komisii pred ich uskutočnením a po uzatvorení zmluvy, uskutočnení verejnej ponuky alebo nadobudnutí kontrolného podielu.“
- 6 Článok 7 toho istého nariadenia, nazvaný „Pozastavenie koncentrácií“, v odsekoch 1 až 3 stanovuje:
- „1. Koncentrácia s významom pre celé spoločenstvo podľa článku 1, alebo ktorú bude posudzovať Komisia podľa článku 4 ods. 5, sa nevykoná pred jej oznámením alebo kým nie je vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom rozhodnutím podľa článku 6 ods. 1 písm. b), článku 8 ods. 1 alebo článku 8 ods. 2, alebo na základe predpokladu podľa článku 10 ods. 6.
2. Odsek 1 nie je prekážkou vykonania verejnej ponuky alebo viacerých transakcií s cennými papiermi vrátane cenných papierov prevoditeľných na iné cenné papiere obchodovateľné na trhu, akým je napríklad burza cenných papierov, ktorými sa získava kontrola v zmysle článku 3 od rôznych predávajúcich, ak:
- koncentrácia je bezodkladne oznámená Komisii podľa článku 4; a
 - nadobúdateľ nevykonáva hlasovacie práva spojené s týmito cennými papiermi, alebo tak robí iba na udržanie plnej hodnoty týchto investícií na základe výnimky udelenej Komisiou podľa odseku 3.
3. Komisia môže na požiadanie udeliť výnimku z povinností ustanovených v odsekoch 1 alebo 2. Žiadosť o udelenie výnimky musí byť odôvodnená. Pri rozhodovaní o žiadosti Komisia berie do úvahy okrem iného aj účinok pozastavenia koncentrácie na jeden alebo viaceré podniky, ktorých sa koncentrácia týka, alebo na tretie osoby a na ohrozenie hospodárskej súťaže, ktoré predstavuje koncentrácia. Táto výnimka môže byť udelená s podmienkami a povinnosťami, aby boli zabezpečené podmienky účinnej hospodárskej súťaže. O výnimku možno požiadať a výnimku možno udeliť kedykoľvek pred oznámením alebo aj po transakcii.“

- 7 Článok 21 nariadenia č. 139/2004 s názvom „Uplatňovanie nariadenia a príslušnosť“ v odseku 1 uvádza:
- „Výlučne toto nariadenie sa uplatňuje na koncentrácie podľa článku 3 a nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 [zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch (101) a (102 ZFEÚ) (Ú. v. EÚ L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205)], (EHS) č. 1017/68..., (EHS) č. 4056/86... a (EHS) č. 3975/87... sa neuplatňujú, okrem pokiaľ ide o spoločné podniky, ktoré nemajú význam pre celé spoločenstvo a ktorých cieľom alebo účinkom je koordinácia súťažného správania nezávislých podnikov.“

Dánske právo

- 8 § 12c dánskeho zákon o hospodárskej súťaži stanovuje:
- „1. Dánsky úrad pre hospodársku súťaž a spotrebiteľov rozhodne, či fúziu možno schváliť alebo zakázať.
- ...
5. Fúzia, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, sa nesmie vykonať pred jej oznámením alebo schválením dánskym úradom pre hospodársku súťaž a spotrebiteľov podľa odseku 1.
- ...
6. Dánsky úrad pre hospodársku súťaž a spotrebiteľov môže udeliť výnimku z ustanovení odseku 5 a stanoviť podmienky a povinnosti, ktoré majú zabezpečiť účinnú hospodársku súťaž.“
- 9 Z dôvodovej správy k § 12c dánskeho zákona o hospodárskej súťaži vyplýva, že dánske predpisy o kontrole fúzií sú založené na ustanoveniach nariadenia č. 139/2004 a majú sa vykladať v súlade s nimi, pokiaľ ide tak o definíciu, ako aj o rozsah pojmu „fúzia“ a povinnosti pozastaviť vykonanie.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 10 Dňa 18. novembra 2013 spoločnosti KPMG DK uzatvorili so spoločnosťami EY zmluvu o fúzii (ďalej len „zmluva o fúzii“).
- 11 V čase, keď nastali skutkové okolnosti, boli spoločnosti KPMG DK a spoločnosti EY audítorskými spoločnosťami poskytujúcimi audítorské a účtovnícke služby v Dánsku.
- 12 V čase uzatvorenia zmluvy o fúzii boli spoločnosti KPMG DK členmi medzinárodnej siete nezávislých audítorských spoločností označovanej ako KPMG International Cooperative (ďalej len „KPMG International“). Keďže spoločnosti KPMG DK neboli štrukturálne začlenené do siete KPMG International, bola 15. februára 2010 medzi spoločnosťami KPMG DK a sieťou KPMG International podpísaná zmluva o spolupráci (ďalej len „zmluva o spolupráci“). Na základe tejto zmluvy mali spoločnosti KPMG DK výhradné právo byť v Dánsku súčasťou siete KPMG International a využívať ochranné známky KPMG International na marketingové účely v tomto členskom štáte.
- 13 Zmluva o spolupráci tiež obsahovala ustanovenia týkajúce sa pridelovania zákazníkov, povinnosti poskytovať služby zákazníkovi z iných štátov a ročnej kompenzácie za účasť v medzinárodnej sieti. Táto zmluva okrem iného predpokladala, že zúčastnené audítorské spoločnosti nebudú môcť uzatvárať medzi sebou obchodné dohody ani partnerstvá, a ani zakladať spoločné podniky. Táto zmluva navyše zavádzala dobrovoľnú a integrovanú spoluprácu medzi zúčastnenými audítorskými spoločnosťami

fungujúcimi na základe spoločných noriem a postupov, ktoré voči zákazníkovi vystupovali ako globálna sieť, hoci každá z nich bola z hľadiska práva hospodárskej súťaže samostatnou a nezávislou spoločnosťou.

- 14 Podľa zmluvy o fúzii mali spoločnosti KPMG DK bezprostredne po podpísaní zmluvy o fúzii oznámiť, že najneskôr 30. septembra 2014 opúšťajú sieť KPMG International, a to so zámerom vykonať fúziu so spoločnosťami EY. Podľa zmluvy o spolupráci mala byť takáto výpoveď zmluvy oznámená jednou zo zmluvných strán najneskôr šesť mesiacov pred koncom daňového obdobia KPMG International.
- 15 Medzi účastníkmi konania vo veci samej je nesporné, že dotknutá fúzia nebola fúziou s významom pre celé spoločenstvo v zmysle nariadenia č. 139/2004, že mala byť oznámená príslušným dánskym orgánom a že jej vykonanie podliehalo predchádzajúcemu schváleniu týmito orgánmi.
- 16 Po podpise zmluvy o fúzii z 18. novembra 2013 spoločnosti KPMG DK v ten istý deň vypovedali zmluvu o spolupráci s účinnosťou k 30. septembru 2014. Samotná výpoveď zmluvy o spolupráci si nevyžadovala súhlas orgánov hospodárskej súťaže.
- 17 Uzatvorenie zmluvy o fúzii bolo zverejnené 19. novembra 2013.
- 18 Dňa 20. novembra 2013 KPMG International ohlásila svoj zámer zostať na dánskom trhu a na tento účel 21. novembra 2013 založila nový audítorský podnik v Dánsku napriek tomu, že zmluva o spolupráci bola stále v platnosti.
- 19 Niekoľko klientov spoločností KPMG DK sa rozhodlo zmeniť účtovnícku a audítorskú spoločnosť a prešli buď k KPMG International, alebo k iným spoločnostiam.
- 20 Spoločnosti KPMG DK a spoločnosti EY začali postup predchádzajúceho oznámenia bezprostredne po ohlásení zmluvy o fúzii, pričom prvé kontakty s dánskymi orgánmi boli nadviazané 21. novembra 2013.
- 21 Dňa 13. decembra 2013 bola fúzia oznámená Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (Úrad pre hospodársku súťaž a spotrebiteľov, Dánsko) a rozhodnutím Rady pre hospodársku súťaž z 28. mája 2014 bola schválená s výhradou, že jej účastníci prevezmú niektoré záväzky. Po tomto schválení sa spoločnosti KPMG DK a KPMG International dohodli na ukončení zmluvy o spolupráci k 30. júnu 2014.
- 22 Rozhodnutím zo 17. decembra 2014 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) Rada pre hospodársku súťaž konštatovala, že spoločnosti KPMG DK tým, že v súlade so zmluvou o fúzii vypovedali zmluvu o spolupráci 18. novembra 2013, a teda predtým, ako fúziu schválila Rada pre hospodársku súťaž, porušili zákaz vykonania koncentrácie pred týmto schválením, stanovený dánskym zákonom o hospodárskej súťaži.
- 23 Rada pre hospodársku súťaž vychádzala v napadnutom rozhodnutí z komplexného posúdenia skutkových okolností, podľa ktorého výpoveď zmluvy o spolupráci bola predovšetkým úzko spojená s fúziou, bola neodvolateľná a mohla spôsobiť účinky na trhu v období medzi výpoveďou a schválením fúzie. Rada pre hospodársku súťaž sa najmä domnievala, že nebolo potrebné preukázať, že uvedená výpoveď vyvolala účinky na trhu, keďže skutočnosť, že bola spôsobilá takéto účinky vyvolať, bola dostačujúca.
- 24 Dňa 1. júna 2015 podala spoločnosť Ernst & Young na Sø- og Handelsretten (Námorný a obchodný súd) žalobu o neplatnosť napadnutého rozhodnutia, v ktorej namieta predovšetkým výklad uskutočnený Radou pre hospodársku súťaž a týkajúci sa rozsahu zákazu vykonania fúzie pred jej schválením Radou pre hospodársku súťaž, ako aj základov napadnutého rozhodnutia a vplyvu, aký malo vypovedanie dohody o spolupráci na trh.

- 25 Ernst & Young navyše zdôraznila, že výsledok sporu vo veci samej je dôležitý z hľadiska možných peňažných sankcií, keďže Dánsky úrad pre hospodársku súťaž a spotrebiteľov postúpil vec 11. júna 2015 Statsanklager for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (prokurátor pre závažnú hospodársku a medzinárodnú trestnú činnosť, Dánsko), aby posúdil postup spoločností EY z hľadiska trestnoprávných predpisov.
- 26 Keďže dánske pravidlá kontroly fúzií podnikov sa opierajú o nariadenie č. 139/2004 a Rada pre hospodársku súťaž v napadnutom rozhodnutí prevažne odkazuje na rozhodovaciu prax Komisie a judikatúru súdov Únie, vnútroštátny súd usúdil, že výklad článku 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004 vyvoláva pochybnosti.
- 27 Za týchto okolností Sør- og Handelsretten (Námorný a obchodný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Podľa akých kritérií sa má posúdiť, či sa na správanie alebo konanie podniku vzťahuje zákaz stanovený v článku 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004 ([zákaz vykonania koncentrácie pred jej schválením]), a je predpokladom vykonania v zmysle článku 7 ods. 1 to, že toto vykonanie je úplne alebo sčasti, zo skutkového alebo právneho hľadiska, súčasťou skutočnej zmeny kontroly alebo zlúčenia pokračujúcich činností zúčastnených podnikov, ktoré – za predpokladu, že sú dosiahnuté kvantitatívne limity – zakladá oznamovaciu povinnosť?
2. Môže výpoveď zmluvy o spolupráci, o akú ide v prejednávanej veci, ktorá bola oznámená za takých okolností, aké sú opísané v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, predstavovať vykonanie, na ktoré sa vzťahuje zákaz stanovený v článku 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004, a podľa akých kritérií treba v takom prípade rozhodnúť?
3. Závisí odpoveď na druhú otázku od toho, či výpoveď skutočne spôsobila účinky na trhu, ktoré sú relevantné z hľadiska práva hospodárskej súťaže?
4. V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku, podľa akých kritérií a s akou mierou pravdepodobnosti sa má [v prejednávanej veci] rozhodnúť, či výpoveď spôsobila také účinky na trhu, a aký význam má možnosť pripísať tieto účinky iným príčinám?“

O právomoci Súdneho dvora

- 28 Komisia vyjadrila pochybnosti o právomoci Súdneho dvora rozhodovať o predmetnom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, keďže podľa nej právo Únie nie je v prejednávanej veci uplatniteľné a príslušný zákon neodkazuje na právo Únie, ale iba v rámci prípravných prác k tomuto zákonu bolo uvedené, že tento zákon sa má vykladať s ohľadom na nariadenie č. 139/2004, ako aj na judikatúru Všeobecného súdu Európskej únie a Súdneho dvora.
- 29 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že v súlade s článkom 267 ZFEÚ má Súdny dvor právomoc rozhodnúť v prejudiciálnom konaní o výklade Zmlúv, ako aj aktov prijatých orgánmi Európskej únie. V rámci spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, upravenej v tomto článku, prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil nevyhnutnosť prejudiciálneho konania na vydanie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. V dôsledku toho, pokiaľ sa otázky položené vnútroštátnymi súdmi týkajú výkladu ustanovenia práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító a i., C-32/11, EU:C:2013:160, bod 19, ako aj citovaná judikatúra).
- 30 S ohľadom na túto judikatúru Súdny dvor niekoľkokrát vyhlásil, že má právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania týkajúcich sa ustanovení práva Únie v situáciách, v ktorých sa skutkový stav vo veci samej nachádza mimo rozsahu priamej pôsobnosti práva Únie, avšak

v ktorých sa uvedené ustanovenia stali uplatniteľné prostredníctvom vnútroštátneho právneho poriadku, ktorý ich potvrdil, a prispôbil riešenia čisto vnútroštátnych situácií riešeniam upraveným právom Únie. V takýchto prípadoch totiž existuje konkrétny záujem Európskej únie na tom, aby sa s cieľom predchádzať budúcim rozdielnym výkladom vykladali ustanovenia alebo pojmy prevzaté z práva Únie jednotne, a to bez ohľadu na podmienky, za ktorých sa majú uplatniť (rozsudok zo 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító a i., C-32/11, EU:C:2013:160, bod 20 ako aj citovaná judikatúra).

- 31 Pokiaľ ide o predmetný návrh na začatie prejudiciálneho konania, je potrebné zdôrazniť, že na rozdiel od talianskeho zákona o hospodárskej súťaži relevantného vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 11. decembra 2007, ETI a i. (C-280/06, EU:C:2007:775, body 23 a 24), dánsky zákon o hospodárskej súťaži neodkazuje priamo na ustanovenia práva Únie, ktorých výklad sa žiada.
- 32 Takisto na rozdiel od ustanovení maďarského zákona o hospodárskej súťaži relevantného vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító a i. (C-32/11, EU:C:2013:160, bod 21), dánsky zákon o hospodárskej súťaži nepreberá verným spôsobom príslušné ustanovenia nariadenia č. 139/2004.
- 33 Avšak na jednej strane z údajov obsiahnutých v spise, ktorý bol predložený Súdnu dvoru, vyplýva, že prípravné práce k dánskeму zákonu o hospodárskej súťaži napovedajú o zámere dánskeho zákonodarcu harmonizovať vnútroštátne predpisy hospodárskej súťaže v oblasti kontroly koncentrácií s právom Únie, keďže vnútroštátne predpisy sú v podstate založené na nariadení č. 139/2004. Ustanovenie § 12c ods. 5 dánskeho zákona o hospodárskej súťaži ukladá zákaz vykonania akejkoľvek fúzie pred tým, ako bude oznámená alebo schválená príslušnými orgánmi, čo je v zásade zákaz totožný so zákazom stanoveným v článku 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004.
- 34 Na druhej strane vnútroštátny súd v rámci posúdenia osobitostí sporu, ktorý prejednáva, najmä prípravných prác k z príslušnému zákonu, ktorého výklad mu prináleží, usúdil, že dánske právo sa má vykladať najmä s ohľadom na judikatúru Súdneho dvora.
- 35 Za týchto okolností má Súdny dvor právomoc odpovedať na otázky, ktoré položil vnútroštátny súd.

O prvej až tretej otázke

- 36 Svojou prvou až treťou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že k vykonaniu koncentrácie môže dôjsť iba prostredníctvom operácie, ktorá úplne alebo sčasti, zo skutkového alebo právneho hľadiska, prispeje k zmene kontroly dotknutého podniku. Konkrétne sa súd snaží zistiť, či výpoveď zmluvy o spolupráci za okolností, akými sú okolnosti vo veci samej, môže viesť k vykonaniu koncentrácie, a či je v tomto smere relevantná otázka, či takáto výpoveď vyvolala účinky na trhu.
- 37 Na účely zodpovedania týchto otázok je potrebné pripomenúť, že článok 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004 stanovuje iba to, že koncentrácia sa nevykoná pred jej oznámením, alebo kým nie je vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom.
- 38 Toto ustanovenie teda neposkytuje žiadnu informáciu o podmienkach, za ktorých sa koncentrácia považuje za vykonanú, a konkrétne neuvádza, či koncentrácia môže byť vykonaná prostredníctvom operácie, ktorá neprispieva k zmene kontroly dotknutého podniku.
- 39 Treba preto konštatovať, že znenie uvedeného článku 7 samo osebe neumožňuje určiť rozsah zákazu, ktorý stanovuje.

- 40 Pokiaľ však doslovný výklad určitého ustanovenia práva Únie neumožňuje posúdiť jeho presný rozsah, treba predmetnú právnu úpravu vykladať na základe jej cieľa, ako aj na základe jej celkovej systematiky (rozsudok zo 7. septembra 2017, Austria Asphalt, C-248/16, EU:C:2017:643, bod 20 a citovaná judikatúra).
- 41 Pokiaľ ide o ciele sledované nariadením č. 139/2004, najmä z odôvodnenia 5 tohto nariadenia vyplýva, že jeho cieľom je zabezpečiť, aby reorganizácie podnikov trvalo nenarušili hospodársku súťaž. Právo Únie musí preto obsahovať ustanovenia o takých formách koncentrácie, ktoré by mohli značne narušiť účinnú hospodársku súťaž na spoločnom trhu alebo na jeho podstatnej časti. Na tieto účely v súlade s odôvodnením 6 uvedeného nariadenia má toto nariadenie umožniť účinnú kontrolu všetkých koncentrácií z hľadiska ich vplyvu na štruktúru hospodárskej súťaže v Únii (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. septembra 2017, Austria Asphalt, C-248/16, EU:C:2017:643, bod 21).
- 42 Práve s cieľom zabezpečiť účinnosť tejto kontroly sú podniky, ako to vyplýva z odôvodnenia 34 nariadenia č. 139/2004, povinné vopred oznámiť zamýšľané koncentrácie a to, že ich realizácia musí byť pozastavená až do prijatia konečného rozhodnutia.
- 43 Pritom je potrebné zdôrazniť, že v tejto súvislosti článok 7 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý zakazuje vykonanie koncentrácie, obmedzuje tento zákaz na koncentrácie, ktoré sú definované v článku 3 tohto nariadenia, a súčasne vylučuje zákaz akejkoľvek operácie, ktorú nemožno považovať za prispievajúcu k vykonaniu koncentrácie.
- 44 Z toho vyplýva, že na účely definovania rozsahu pôsobnosti článku 7 nariadenia č. 139/2004 je potrebné zohľadniť definíciu pojmu koncentrácie nachádzajúcu sa v uvedenom článku 3.
- 45 Podľa tohto ustanovenia sa pritom za vznik koncentrácie považuje trvalá zmena kontroly spôsobená fúziou dvoch alebo viacerých predtým nezávislých podnikov alebo častí podnikov, alebo získaním priamej alebo nepriamej kontroly nad celým alebo nad časťami jedného alebo viacerých ďalších podnikov jednou alebo viacerými osobami, ktoré už kontrolujú najmenej jeden podnik, alebo jedným alebo viacerými podnikmi, pokiaľ kontrola vyplýva z možnosti, priznanej zákonom, zmluvami alebo inými prostriedkami, vykonávať rozhodujúci vplyv na podnik.
- 46 Z toho vyplýva, že k vykonaniu koncentrácie v zmysle uvedeného článku 7 dôjde v okamihu, keď účastníci fúzie uskutočnia operácie prispievajúce k trvalej zmene kontroly dotknutého podniku.
- 47 Skutočnosť, že akékoľvek čiastočné vykonanie koncentrácie spadá do pôsobnosti uvedeného článku, tak zodpovedá požiadavke zabezpečenia účinnej kontroly koncentrácií. Ak by totiž bolo účastníkom fúzie zakázané vykonať koncentráciu prostredníctvom jednej operácie, ale mohli by k tomuto výsledku dospieť prostredníctvom čiastkových na seba naväzujúcich operácií, znížovalo by to užitočný účinok zákazu obsiahnutého v článku 7 nariadenia č. 139/2004 a ohrozovalo by to predbežnú povahu kontroly upravenej v nariadení, ako aj dosiahnutie jeho cieľov.
- 48 V rovnakom zmysle odôvodnenie 20 uvedeného nariadenia stanovuje, že je vhodné, aby sa za jediné koncentráciu považovali úzko súvisiace operácie, ktoré sú uskutočnené za rovnakých podmienok, alebo ktoré majú formu niekoľkých transakcií s cennými papiermi uskutočnených v primerane krátkej lehote.
- 49 Pokiaľ však takéto operácie, hoci sú uskutočnené v rámci jednej koncentrácie, nie sú nevyhnutné na zmenu kontroly podniku dotknutého touto koncentráciou, potom nespádajú pod článok 7 nariadenia č. 139/2004. Tieto operácie totiž, aj keď môžu byť vo vzťahu ku koncentrácii iba podporné alebo prípravné, nemajú priamu funkčnú väzbu s koncentráciou, čím ich vykonanie v zásade nemôže narušiť účinnosť kontroly koncentrácií.

- 50 Skutočnosť, že takéto operácie môžu vyvolať účinky na trhu, nie je sama osebe postačujúca na odôvodnenie odlišného výkladu uvedeného článku 7. Na jednej strane sa totiž posúdenie účinkov operácie na trhu týka podstaty skúmania koncentrácie. Povinnosť pozastaviť vykonanie koncentrácie stanovená v článku 7 nariadenia č. 139/2004 sa pritom uplatňuje nezávisle od toho, či koncentrácia je, alebo nie je zlučiteľná so spoločným trhom, keďže dôvodom jej existencie je práve zabezpečenie účinnej kontroly všetkých operácií koncentrácie zo strany Komisie.
- 51 Na druhej strane nemožno vylúčiť, že operácia, ktorá nevyvoláva žiadne účinky na trhu, môže aj tak prispieť k zmene kontroly dotknutého podniku a že preto bude znamenať prinajmenšom čiastočné vykonanie koncentrácie.
- 52 Z toho vyplýva, že s ohľadom na ciele sledované nariadením č. 139/2004 treba článok 7 ods. 1 tohto nariadenia vykladať tak, že zakazuje, aby účastníci koncentrácie vykonali akékoľvek operácie prispievajúce k trvalej zmene kontroly jedného z podnikov dotknutých touto koncentráciou.
- 53 Takýto výklad uvedeného článku 7 je zároveň v súlade s celkovou systematikou nariadenia č. 139/2004.
- 54 Je síce pravda, že podľa odôvodnenia 6 tohto nariadenia sa preventívna kontrola koncentrácií zavedená týmto nariadením vzťahuje na koncentrácie, ktoré majú vplyv na štruktúru hospodárskej súťaže v Únii, z toho však vôbec nevyplýva, že všetky konania podnikov, ktoré nemajú takéto účinky, nepodliehajú kontrole zo strany Komisie alebo zo strany vnútroštátnych orgánov, ktoré sú príslušné pre oblasť hospodárskej súťaže (rozsudok zo 7. septembra 2017, Austria Asphalt, C-248/16, EU:C:2017:643, bod 30).
- 55 Uvedené nariadenie je totiž rovnako ako najmä nariadenie č. 1/2003 súčasťou súboru právnych predpisov vykonávajúcich článku 101 a 102 ZFEÚ, ako aj zavádzajúcich systém kontroly, ktoré majú zabezpečiť, aby hospodárska súťaž nebola narušená na vnútornom trhu Únie (rozsudok zo 7. septembra 2017, Austria Asphalt, C-248/16, EU:C:2017:643, bod 31).
- 56 Ako vyplýva z článku 21 ods. 1 nariadenia č. 139/2004, toto nariadenie sa uplatňuje výlučne na koncentrácie podľa článku 3 tohto nariadenia, na ktoré sa v zásade neuplatňuje nariadenie č. 1/2003 (rozsudok zo 7. septembra 2017, Austria Asphalt, C-248/16, EU:C:2017:643, bod 32).
- 57 Naopak, posledné uvedené nariadenie sa naďalej uplatňuje na konania podnikov, ktoré síce nepredstavujú koncentráciu v zmysle nariadenia č. 139/2004, avšak môžu viesť k zosúladeným postupom medzi nimi v rozpore s článkom 101 ZFEÚ, a ktoré z tohto dôvodu podliehajú kontrole zo strany Komisie alebo vnútroštátnych orgánov pre hospodársku súťaž (rozsudok zo 7. septembra 2017, Austria Asphalt, C-248/16, EU:C:2017:643, bod 33).
- 58 V dôsledku toho by rozšírenie pôsobnosti článku 7 nariadenia č. 139/2004 na operácie, ktoré neprispievajú k vykonaniu koncentrácie, znamenalo, ako uviedol generálny advokát v bode 68 svojich návrhov, nielen rozšírenie pôsobnosti tohto nariadenia v rozpore s článkom 1 tohto nariadenia, ale rovnako by zodpovedajúcim spôsobom zužovalo pôsobnosť nariadenia č. 1/2003, ktoré by sa teda už neuplatňovalo na takéto operácie, hoci tieto operácie by mohli viesť k spolupráci medzi podnikmi v zmysle článku 101 ZFEÚ.
- 59 Vzhľadom na vyššie uvedené treba dospieť k záveru, že článok 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že k vykonaniu koncentrácie môže dôjsť iba prostredníctvom operácie, ktorá úplne alebo sčasti, zo skutkového alebo právneho hľadiska, prispeje k zmene kontroly dotknutého podniku.
- 60 Pokiaľ ide o otázku, či výpoveď zmluvy o spolupráci za okolností sporu vo veci samej môže viesť k vykonaniu koncentrácie, je potrebné zdôrazniť, že za okolností opísaných v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorých overenie prináleží vnútroštátnemu súdu, aj keby táto výpoveď bola

prostredníctvom podmienky spojená s predmetnou koncentráciou a mohla mať vo vzťahu k nej podporný alebo prípravný charakter, nič to nemení na tom, že napriek účinkom, ktoré by mohla mať na trhu, neprispieva ako taká k trvalej zmene kontroly dotknutého podniku.

- 61 Okrem skutočnosti, že ide o operáciu týkajúcu sa jedného z účastníkov fúzie a tretej strany, teda KPMG International, touto výpoveďou spoločnosti EY nezískali možnosť vykonávať akýkoľvek vplyv na spoločnostiach KPMG DK, ktoré, ako vyplýva z bodov 12 a 13 tohto rozsudku, boli z hľadiska práva hospodárskej súťaže nezávislé tak pred, ako aj po uvedenej výpovedi.
- 62 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na prvú až tretiu otázku odpovedať tak, že článok 7 ods. 1 nariadenia č. 139/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že k vykonaniu koncentrácie môže dôjsť iba prostredníctvom operácie, ktorá úplne alebo sčasti, zo skutkového alebo právneho hľadiska, prispeje k zmene kontroly dotknutého podniku. Výpoveď zmluvy o spolupráci za okolností, akými sú okolnosti v spore vo veci samej, ktorých overenie prináleží vnútroštátnemu súdu, nemôže viesť k vykonaniu koncentrácie, a to bez ohľadu na otázku, či táto výpoveď vyvolala účinky na trhu.

O štvrtej otázke

- 63 Vzhľadom na odpoveď na prvú až tretiu otázku nie je potrebné odpovedať na štvrtú otázku.

O trovách

- 64 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (nariadenie ES o fúziách) sa má vykladať v tom zmysle, že k vykonaniu koncentrácie môže dôjsť iba prostredníctvom operácie, ktorá úplne alebo sčasti, zo skutkového alebo právneho hľadiska, prispeje k zmene kontroly dotknutého podniku. Výpoveď zmluvy o spolupráci za okolností, akými sú okolnosti v spore vo veci samej, ktorých overenie prináleží vnútroštátnemu súdu, nemôže viesť k vykonaniu koncentrácie, a to bez ohľadu na otázku, či táto výpoveď vyvolala účinky na trhu.

Podpisy